NĂM THỨ MƯỜI BA. — SỐ ĐẶC BIỆT 2376 — MỖI SỐ: 0$03 — NGÀY THỨ SÁU 20 FEVRIER 1925

RÉSIDENCE ... TONKIN

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

DÉPOT LÉGAL INDOCHINE N° 3288

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

HANOI

	6 tháng	3 tháng	1 tháng
Một năm	6 $ 00	3 $ 00	1 $ 00
Các tỉnh và Cao-miên	8 00	4 00	1 50
Sáu Hàng	9 00	5 00	2 00
Ba tháng	1 50	2 50	1 00
Một tháng	0 50	0 60	0 50

Les abonnements partent du 1er et du 16 de chaque mois

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur
67-69, Rue du Coton, Hanoi

Fondateur: J. B. SCHNEIDER
Directeur: NGUYỄN-VĂN-VINH
Rédacteur en chef: PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur gérant: NGUYỄN-V-LUẬN

Adresse télégraphique
TRUNG BẮC-TÂN-VĂN HANOI
TÉLÉPHONE N° 150

ANNONCES
Décomptées à raison de 8 lignes au centimètre de hauteur, sur 0m065 de large.
4e page
Une seule insertion. . . . 0 30 le c/m
Par contrat annuel
Par centimètre et par insertion. . . . . 0 18 le c/m
Reclame dans la 1re page. . . . 2 $ la ligne
Annonces judiciaires et légales. . 1 $ 50 le c/m
On traite à forfait pour les contrats importants.

Các quan phủ huyện với việc cải-lương hương-chính ở các làng

Việc cải-lương hương-chính ở Bắc-kỳ ta bắt đầu thực-hành đã hơn hai năm nay; việc ấy qui chính-phủ Bảo-hộ cũng trách thành cho các quan phủ huyện ta. Nay cứ về đến các nha-môn phủ huyện mà xem thì việc quan đến qua nửa thuộc về việc cải-lương hương-chính cả; nay bầu hương-hội làng này, mai bầu hương-hội làng khác, nay làng này trình điều-lệ cải-lương, mai làng khác trình điều-lệ cải-lương, phần thấy thừa ngồi dãn năm kiểm sổ thu chi, phần thấy thừa kia cuối năm duyệt sổ dự toán, ấy là chưa kể những việc kiện tụng dân với hương-hội, hương-hội với dân, không mấy ngày là không tuấy có các làng cải-lương dắt díu nhau lũ lượt trước tụng-đình quan nữa. Có nhiều quan phủ huyện đã phải phát gắt lên rằng: việc quan bây giờ thêm có cái việc cải-lương hương-chính mà thành ra bận dộn hơn trước vô cùng. Lại dân-gian có lắm chỗ thi-thảo khác nhau: từ khi các làng cải-lương hương-chính, các quan phủ huyện có lắm quan tốt bỗng hơn trước nhiều; trước kia thuyền thoảng mới có một vài cái khuyết chánh phó tổng hay chánh phó lý, bây giờ ngoài mỗi làng một tên chánh lý, một tên phó lý lại còn nào chánh-hội, nào phó-hội, nào thủ-quĩ, nào thư-ký, nào thủ-bạ, nào tộc biểu bao nhiêu tên, mỗi một tên khuyết là một dịp trong làng thi hơi hùng của bằng hái mà cạnh-tranh nhau, tức là một cái quả cho quan tha hồ mà xoay, tha hồ mà bóp; trước kia hoặc tranh diền, tranh thổ, tranh gia-sản, tranh ngôi thứ, tranh phần biếu mới có kiện nhau, bây giờ tranh nhau một góc chiếu ngồi trong hương-hội cũng sinh ra kiện nhau, tranh ăn tranh nói trong hội-đồng cũng sinh ra kiện nhau, thu chi không rành rẽ cũng sinh ra kiện nhau, xử phạt nhau không công bằng cũng sinh ra kiện nhau, mà cái kiện của dân mình chọi nhau về cái lẽ khúc trực thì ít, chọi nhau về đồng tiền dày mỏng thì nhiều, lâm đến kiện thì dù được dù thua cũng là mất ăn mất làm, sạt cơ sạt nghiệp cả; cửa miệng ta thường nói: vô phúc đáo tụng đình là thế; trước kia thừa hành công-vụ mỗi làng chỉ có chánh-lý với phó-lý là hai kẻ ở dưới quyền quan, nay thêm đến mười kẻ, mười lăm kẻ, hai mươi kẻ không chừng, thêm kẻ thừa hành là thêm số người cho quan hành, quan nạt, quan đá, quan tát, có khi quan phạt, quan cách không mấy lúc mấy chuyện là khỏi ngay ngáy lo sợ cùng nhau, mà cái lối lo sợ của dân mình, ngoài cách vái cả tứ phương còn có cách gì tránh cho thoát tội, cho nên cái số người mà quan được quyền hành nạt đá tát phạt cách nhiều lên chừng nào tức là cái số người xu-phụng quan, lạy dạ quan, tết-nhất lễ lạc quan cũng nhiều lên chừng ấy vậy. Ấy nhân có việc cải-lương hương-chính mà quan thì kêu thêm bận với dân, dân thì kêu thêm bỡng cho quan, bai cân chuyện đó thực hư thế nào, ta không dám biết; nhưng cứ theo cái hi-vọng tối thiết của ta về việc cải-lương hương-chính — mà chính là cái ủy-kỳ rất trọng của chính-phủ, cái trách-nhiệm rất lớn của các quan phủ huyện bây giờ nữa — thì xin nói quyết một câu rằng: hễ các quan phủ huyện không hóng có thêm bỡng về việc này mà gia công chịu bận về việc này, thì việc cải-lương-hương-chính mới không đến nỗi thành ra bất lương vậy.

Quả thế, nếu dân mình mà đã có cái trình-độ tri-thức được như dân các nước giáo-dục đã phổ-cập, nhiều người đã có dủ cái tư-cách tham-dự việc công, thì cái việc hương thôn tự-trị là cái việc chủ động tự dân, chức dịch trong hương-thôn, dân biết tự lựa chọn lấy mà bầu cử, tài-chính trong hương-thôn, dân biết tự kiểm-điểm lấy mà thu phát, các việc công-ích trong hương-thôn, dân biết tự lo toan lấy mà kinh-doanh thổ-trì, không cần phải có quan-quyền can-thiệp vào, giám-đốc tới, mà cái cơ-sở dân-trị vẫn được chỉnh-đốn vững-vàng. Song, dân như dân mình, đã có đâu mong được như thế, giáo-dục thì chưa phổ cập, cái trí-khôn còn chưa ra khỏi ngọn tre đầu làng, ngoài cái sự sinh-hoạt cày sâu cuốc bẫm, ăn xó mó niêu, cái quan-niệm về việc công hãy còn tối như đêm dày như đất, nghe quan sức cải-lương thì cũng hay rằng cải-lương, cũng như nghe có lệnh thu thuế thì lo cắm bán để nộp thuế, nghe có lệnh làm đê thì lo xoèng cuốc để đi đê, chứ thực thì nói bàn hương-chức mà có biết thế nào là hương-chức đâu, nói lập hương-hội mà có biết thế nào là hương-hội đâu, nói công-quỹ mà có biết thế nào là công-quỹ đâu, nói sổ thu chi mà có biết thế nào là sổ thu chi đâu; trong mỗi làng thì cái bọng người như thế đã chiếm đến chín phần mười, còn một phần ít nữa thì là những bọn diêu-ngoan xảo trá, chực thừa gió bẻ măng, khéo phụng-thừa ý-chỉ của người trên, làm ra bộ nhiệt-tâm công-ích lắm, mà cái mục-đích thầm kín là cốt tranh lấy địa-vị quyền ăn quyền nói, để cầu thân với những nơi quyền quí, toan trước của những kẻ cần em, dân mình như thế thì bàn sao được đến việc cải-lương. Nay nói cải-lương hương-chính ở các làng là không phải cầu cho dân tự cải-lương mà chính là quan cải-lương cho dân mới được. Người nước ta vẫn có những tiếng thông thường xưng tụng quan là bụt sống muôn nhà, là phúc-tinh một xứ, mà vốn có thế thật, một trăm việc dù việc lợi hay việc hại, tạo cho dân được một cái phúc lớn hay gây cho dân phải một cái họa lớn đều tự cái tay ấn mà ra. Việc cải-lương hương-chính này mà muốn cho có được chút thành hiệu hẳn hoi, thì cũng chỉ nhờ có quan là người trụ cốt; dã là người trụ cốt trong việc ấy mà lại còn cầm lòng không trong sạch, xử sự không thẳng ngay, không đem hết thực-lực thực tâm mà mưu toan mọi việc thì cải-lương gì được mà cải-lương!

Thật các quan phủ huyện ta có bụng cải-lương cho dân thì việc ấy quả là việc phải hết sức bận đến mình mà không có lẽ là việc thêm bỡng cho mình được vậy.

T.

Tin Trung-hoa

Bệnh tình Tôn Văn

Hương cảng ngày 14 février 1925. — Tôn-Văn bệnh-tình càng ngày càng nặng. Hiện hai chân lại phù to lên. Thầy thế nguy, nên người nhà đã dự bị hậu-sự.

Thương hải lại náo-động

Hương-cảng ngày 14 février 1925. — Mấy hôm nay tình hình ở Thượng-hải lại nào động. Luôn mấy ngày Tôn-truyền-Phương chờ quân đến Thượng-hải để chực đánh quân Phụng-thiên. Vì vậy nên quân Phụng-thiên lại lưu lại và lại chăm luyện tập. Lại còn chờ thêm quân đến nữa. Nếu vậy thì lại có một phen chiến-tranh to. Hiện Tôn truyền Phương đã liên hợp với Tế-nhiếp-Nguyễn, Tiền-điện Nam để phò Ngô-bội-Phu. Ngày 8 và 9 février vừa rồi Tiền và Tế có phái đại-biểu đến Hàng-châu để hội nghị với Tôn về việc đó. Nghe đâu Mã-liên-Giáp ở Anh-huy cũng có phái đại-biểu đến dự. Cái lòng phản đối chính-phủ chấp chính của Tôn-truyền Phương đến nay đã thực lộ ra rồi.

Bản giao ước Nga Trung Nhật

Chánh-phủ Trung-hoa công bố rằng tin đồn rằng ba nước Nga Trung Nhật lập giao-ước bí mật với nhau là tin đồn sai.

(Điện báo Havas)

MỘT CÁI BỆNH DỊCH BUỒN CƯỜI

Mới đây nhân-dân ở thành Francfort sur-le-Mein (Phổ-lỗ-sĩ) bị một bệnh dịch rất là kỳ, người già người trẻ đàn ông, đàn bà chẳng hạng nào là không có người mắc. Cái bệnh ấy không có nặng gì, nhưng ai mắc phải rất là khổ chịu. Bệnh ấy là bệnh nấc. Có vị tu-hành đương giảng đạo bỗng nấc đốc thôi phải bỏ dở mà bước xuống dưới cao-đài. Có khi nhiều người đương họp hội-đồng, bỗng dưng năm bảy người cùng nấc đốc thôi hội-đồng phải giải tán không nên công chuyện gì. Thầy giáo học trò lắm người cũng mắc bệnh ấy đến nỗi cả trường chỉ vì bệnh nấc mà phải nghỉ. Các ông lang chẳng hiểu ra làm sao. Các ông tìm tòi mãi sau các ông bèn kết luận rằng bệnh nấc ấy chẳng qua là một cái chứng của bệnh ghịp mà thôi, vì ít lâu nay ở miền ấy bệnh ghịp cũng dữ dội lắm.

Âu-châu điện-tín

VÔ-TUYẾN-ĐIỆN

Bordeaux, ngày 18 Février 1925

Một cuộc mộ binh

Quan Loucheur có bàn với thủ đàn nghị viện đặt một cuộc ngoại-thái hai trăm triệu dollars. Ngài lại nói may ông ấy đem cho thiên-hạ dùng. Bỏ là nói về thời bây giờ, chứ thời ngày xưa thì người ta dùng cách giản tiện hơn. Đại khái như trong năm 1781, nhà nhạc-kịch ở Paris bị cháy, ông Lenoir làm một cái nhà mới trong sáu mươi ngày thì xong. Nhưng quan cơ về các cuộc vui lo rằng nhà làm không được chắc không dám cho đặt cuộc vui vậy. Vì vậy phải thử xem nhà mới xây có chắc hay không, mà thử một cách rất giản tiện là ngày 25 octobre 1781 đặt một cuộc diễn-kịch không lấy tiền cho khắp mọi người được phép vào xem. Xong buổi diễn kịch lại đặt trò khiêu-vũ. Nhà thấy vững bền không lay chuyển dầu cả, sau mới dám đặt cuộc vui cho hoàng-hương càng qui-quái xem. Thế là lấy ngay cái tinh-mệnh cần kể không xu mà thử nhà, nếu nhà không hại đến tính-mệnh kể không xu, thì bọn qui phái có thể đến chơi không ngại ngần nữa.

Tự do diễn đàn

Hội hè có hại không?

Trong khoảng mấy năm về trước chưa có phong-trào cải-lương, người mình còn tòng cổ, mỗi năm về dịp xuân-tế, từ tháng giêng cho đến tháng hai, làng nào chẳng có hội hè vào đám, ăn uống linh đình, vui chơi thỏa thích, già đi lễ, trẻ đi xem, thôi thì áo mới nắm mới bẩy, nón thưởng quai thao, mũ xanh chen lẫn mái hồng, trông rõ ra vẻ xuân lắm.

Từ khi các làng đã cải-lương, thì cái phần vui xuân giảm bớt đi nhiều. Tuy nhiên làng nào chẳng còn có hội, dẫu chẳng có người, tôm điếm, mua rối leo dây, như mấy năm về trước, thì cũng có bội, chọi gà, đu tiên, vật lộn để giữ lấy cái lệ thường của một làng nào đời đời vẫn có. Cái chủ-nghĩa thờ qui thần như thế, tưởng ít nước có như nước mình.

Hội hè như thế, không những có hao tổn, đến đường lý-tài trong hương đảng, mà đến cả những người đi ngoạn cảnh xuân cũng thiệt thòi đôi chút. Xem ngay như ở chốn hương-thôn, hễ động đâu có hội hè, thì người lớn trẻ con tấp nập rủ nhau đi xem, mà những người đi xem người nào chẳng có ít tiền để thưởng xuân, hoặc trong đám rối mó, sắc sắc, quay đất, trò lộ, mà quá ra nữa thì cũng lễ, bái cho, đỗ mười, tôm điếm, có khi lại dùng đến cả bốn ông tiền sấp ngửa nữa.

Vì người mình có cái tính ham xuân như thế, mà thậm chí người lớn bỏ cả công ăn việc làm, tiếc con bất đoái lại vẫn đến học đường nữa.

Ở các nơi thành-thị thì sau khi nghỉ hè và tết nguyên-đán, học-trò xô nhau xin học, đến nỗi nhà trường không còn ban ghế để cho học-trò ngồi, thành ra nhiều người đem con đi lại dắt con về, trông cái nết mặt buồn rầu của người ấy mà não lắm thay.

Còn như ở chốn thôn quê thì không thế, có khi tháng giêng khai trường, chỉ có mười đứa đến mà thôi, hỏi thì đứa nọ làng con vào đám, đứa kia nhà con lành xóm, cứ mãi thế thành ra già bết tưởng giêng mà số học-trò vẫn vắng.

Học-trò vắng như thế, tưởng có hại cho ông thầy lắm. Còn gì nản hăng trong lớp học loáng thoáng được mươi đứa. Chẳng may lại gặp lúc ông thân-trả đi khỏi trường mà ít học-trò thì còn mong gì được điểm tổ nữa, mà cái điểm xấu tổ ấy rất có quan hệ với sự thăng thưởng của các giáo-viên. Vì thế mà phiền-phức lắm các ông giáo ở nhà quê chậm ăn lắm là tại cái cớ ấy.

Học-trò tuy học tập suốt năm, nhưng trong một vài tháng xuân kia đẹp cái óc non nớt mà yêm nhiễm những cuộc vui xuân, thì cho khi học quanh năm cũng theo xuân mà đi cả.

Mấy lời nói đây, mong rằng các nhà chức trách về sự học nên chăm chăm lại cái tục hội hè, mà không nữa thì cũng nên ngăn cấm bớt con chơi hội, và nên biết qui cái thì giờ của chúng, chớ lấy cái ngày xuân xuân hãy còn dài, mà sau này có sự hối hận cho con...

Đỗ-lệnh-Bích

CÁCH NÓI CHUYỆN CỦA NGƯỜI CÂM ĐIẾC

Người câm điếc ở các nước văn-minh có những cách nói chuyện với nhau rất là tiện lợi. Lắm khi không phải ra hiệu bằng tay, chỉ trông cái biểu ở mồi cũng biểu rõ ý tứ lắm nhau. Nhưng cái phép nói chuyện ấy chẳng dùng riêng cho người câm điếc, người lành cũng có bọng người phải dùng cái phép ấy, đại khái như thợ làm ở các nhà máy sợi, lúc nào cũng có tiếng ồn ào rầm rĩ, muốn nói cùng gì phải ghé bẩn vào lỗ tai mới nghe thấy. Nên có thợ thuyền nói chuyện với nhau thường quen tính nói chuyện như người câm điếc vậy. Muốn nói chuyện với ai thì hướt coi ra hiệu để gọi người ta, rồi hai bên cứ ra hiệu bằng mồi, không phải nói một tiếng nào thế mà hai bên biểu ý nhau.

HÀI ĐÀM

Khổ vì nói chữ

Ba bốn ông đương cùng nhau xàu-xé trong đám rồ-lớn, lác đác đã hơn 12 giờ trưa mà chưa cơm nước gì cả; vợ ông chủ ở trong nhà đang sai con ra hỏi, chợt thấy ông chủ ở ngoài xướng to lên rằng « bất t ực ». Bà chủ cũng lõm-bõm biết ít chữ, tưởng là đức ông-chồng biết ý mình nên nói chữ bảo không ăn, thành ra bà chủ cứ yên trí « bất thực », mà các ông bị hắn đói mệm.

Cường-ký.

MỘT CÁCH THỬ NHÀ KHÔNG TỐN TIỀN

Mới rồi một cái rạp-đài tại một trường thao luyện ở châu Ohio (Hoa-kỳ) bị đổ, năm mươi người bị hại. Vì việc ấy mà người ta bàn đến cách thử các nhà hát mới làm. Thường người ta tải tải cát tải đất lên xem sao rồi mới dám đem cho thiên-hạ dùng. Bỏ là nói về thời bây giờ, chứ thời ngày xưa thì người ta dùng cách giản tiện hơn. Đại khái như trong năm 1781, nhà nhạc-kịch ở Paris bị cháy, ông Lenoir làm một cái nhà mới trong sáu mươi ngày thì xong. Nhưng quan cơ về các cuộc vui lo rằng nhà làm không được chắc không dám cho đặt cuộc vui vậy. Vì vậy phải thử xem nhà mới xây có chắc hay không, mà thử một cách rất giản tiện là ngày 25 octobre 1781 đặt một cuộc diễn-kịch không lấy tiền cho khắp mọi người được phép vào xem. Xong buổi diễn kịch lại đặt trò khiêu-vũ. Nhà thấy vững bền không lay chuyển dầu cả, sau mới dám đặt cuộc vui cho hoàng-hương càng qui-quái xem. Thế là lấy ngay cái tinh-mệnh cần kể không xu mà thử nhà, nếu nhà không hại đến tính-mệnh kể không xu, thì bọn qui phái có thể đến chơi không ngại ngần nữa.

Giải đáp những điều pháp-luật

CÂU HỎI. — Trong hạt tôi có cái lệ hễ ai đi xe qua cửa nhà là lính bắt xuống xe cả. Mới rồi có người đi qua không xuống thì lính ra đánh đòa ở đây thế này thế nọ, Một bữa có một người lính tập cụu đi xe qua nhất định không xuống mà bảo rằng: ta đi xe qua dinh quan tỉnh cũng chẳng có lệ bắt xuống nữa là ở đây. Rồi người ấy nhất định không xuống thì bọn lính nhà công phải chịu. Tôi thiết tưởng nếu có lệ ấy thật, tôi chẳng hóa ra phiền nhiễu cho người ta lắm ru! Vậy lệ ấy thế nào, xin ngài chỉ bảo cho tôi biết thì những người trong hạt tôi đỡ được cảm lụy ngài lắm.

TRẢ LỜI. — Không có điều luật nào, chỉ-dụ nào hay là nghị-định nào bắt những người qua lại các cửa phủ cửa huyện phải xuống xe xuống ngựa cả. Ai đặt ra cái lệ ấy là trái phép và làm ngăn trở sự vãng lai của người ta. Vậy ông không phải theo cái lệ ấy.

* * *

CÂU HỎI. — Làng tôi theo tục-truyền vẫn có một quyển sổ đinh riêng, gọi là sổ « *Nhập-lệ* », cứ độ niên lý-trưởng hội-họp cùng hương chức tại đình-sở để xét trong dân ai đến 18 tuổi thì ghi tên vào sổ ấy, rồi bắt đầu đóng thuế thân và gánh góp với làng, có đồng dân chúng kiến và lý-trưởng áp triện thị-thực. Hết năm nọ đến năm kia, lưu-truyền mãi quyển sổ ấy nay đã dày lắm. Trước kia chưa có sổ khai-sinh, đồng dân tôi vẫn công nhận quyển sổ ấy như một sổ khai-sinh trong làng.

Còn như sổ đinh hàng năm thì chỉ mình lý-trưởng làm thôi, biên tuổi ai thế nào là tự ý lý-trưởng chứ dân không biết.

Nay có người làng tôi, ngay năm ghi tên vào sổ « Nhập-lệ » thì đã bắt đầu đóng thuế thân tính thế, nhưng người lý-trưởng lúc ấy chỉ áp triện vào sổ « Nhập lệ » nhận thực người ấy đến 18 tuổi, và phát thẻ, mà quên không biên vào sổ đinh, đến năm sau mới biên vào sổ đinh, mà lại biên là 18 tuổi, thành thử rất cần người ta mất một tuổi, nên năm sau nữa lại biên là 20 tuổi để kéo lại rồi từ đấy tuổi người ấy ở sổ đinh với sổ « Nhập-lệ » của làng mới được đúng với nhau, mà từ năm 20 tuổi trở đi người ấy cần giấy đó được các thể thuế thân đúng tuổi.

Vậy nay muốn chuẩn định người ấy là bao nhiêu tuổi, thì theo sổ « Nhập-lệ » và thẻ các năm sau đây, hay cứ phải theo sổ đinh năm đầu mà người lý-trưởng đã biên nhầm?

TRẢ LỜI. — Những người đã vào sau lúc đã có sổ khai-sinh rồi thì phải xin một bản trích lục sổ khai-sinh ấy mới có thể chứng thực cái ngày đó của mình được.

Còn những người để vào trước khi đặt ra sổ khai-sinh thì có thể lấy sổ « Nhập-lệ » hay là sổ đính chứng thực cho ngày đẻ của mình. Sổ đính tuy không phải là sổ chắc chắn, nhưng cũng có thể chứng thực hơn là sổ « Nhập lệ » là cái sổ của làng ông.

Nhưng sổ « Nhập-lệ » biên đúng tuổi ông thì ông cứ làm một cái giấy khai là sinh vào ngày nào năm nào rồi mượn hai người kỳ-dịch nhận-thực và lý trưởng áp triện thị thực là đủ.

THƠ SÁCH-HỌA

(Họa mấy bài thơ đăng trong số báo ngày 5 février 1925)

Thức đêm

Canh khuya tựa án biết bao sầu,
Đưới ngọn đèn xanh tả mấy câu.
Giọng để ni-non càng áo não,
Gan vàng như xé suốt đêm thâu!

Mlle Bạch-Ngọc

Đường tơ lại láng giọt sương sầu,
Non nước Chung-kỳ chạnh nỗi cầu,
Tâm sự nghìn xưa xuân mấy khắc.
Chung tình riêng nặng một trời thâu.

Đông-hoa

Năm canh vương-vít một lòng sầu.
Đêm thức đàn em mau tỉnh dậy.
Cùng nhau ngồi ngắm cảnh trăng thâu

Tuân (Bạch-mai)

Đề ảnh

« Chơi thuyền với bạn »

Một giới một nước một thuyền ta,
Đẳng đỉnh tay chèo chẳng ngại qua,
Sóng gió đôi cơn lòng vẫn vững,
Bể trần cỗ chí vượt cho ra!!

Mlle Bạch-Ngọc

Chung quanh non nước phải đâu ta,
Một bức thuyền tình thử ngẫm qua.
Giang vẻ thuyền-quyên đà mấy mặt,
Trần ai ngán nỗi họa thêm ra.

Đông hoa

Ra gì cái kiếp chị em ta,
Trôi nổi thân này cũng bỏ qua.
Rõ khéo đưa nhau vào bể khổ.
Lỡ rồi khôn lẽ bước chân ra.

Tuân (Hạ-mai)

In nhanh!
Chữ đẹp!
Giấy tốt!
Giá hạ!

Bản-quán mới nhận được các thứ giấy ở Tây gởi sang, như giấy thiệp danh, giấy báo-tang, giấy viết thư, vân vân.

Vậy từ nay bản-quán sẽ bắt đầu nhận các việc in như mọi nhà in khác.

VIỆC HANOI

Thời-tiết

7 giờ 18 độ
15 giờ 20 độ

Giá thóc ngày 1

Gạo hạng nhất, mỗi tạ		11	45
nhì,	—	10	60
ba,	—	9	65
Thóc hạng nhất,	—	6	70
Bắp nếp	—	7	40

Giá bạc. Kể từ ngày 19 Février 1925, giá bạc ở kho Nhà-nước định là 10 50

Tin tàu. — Tàu *Linois* mang thư sang Pháp đến ngày chủ nhật 22 Février hồi 8 giờ tối ở Haiphong sẽ chạy thẳng đi Saigon và sang Pháp.

Các thư từ ở Hanoi sẽ mang xuống Haiphong chuyển xe lửa 13 giờ 32 ngày 22 février.

Phái-bộ Nhật-bản tại Saigon. — Phái-bộ Nhật bản đã tới Saigon ngày 17 février hồi 10 giờ. Ra nghênh tiếp Hoang-thân Yamagata, quan Đại-sứ Claudel và các phái viên thì có quan Thống-đốc Nam-kỳ cùng các quan chức và các nhà thân thương ở Saigon. Trong khi sang các ngài sơi cơm tại phủ Thống-đốc. Báo-giới liên hiệp hội cũng thết tiệc các nhà báo giới Nhật-bản đi phái-bộ. Buổi chiều hôm ấy thì phái-bộ đi thăm các quan chức trong thành-phố.

Hoàng-thân Yamagata có đặt một vòng hoa tại Đài kỷ-niệm các chiến-sĩ trận-vong. Đoạn rồi các phái-viên đi thăm thành-phố, nhất là vườn bách thú cùng nhà Nông-thương và tàm tang bảo tàng viện. Phái-bộ chú ý nhất về các giống nuôi ở vườn bách thú.

Buổi tối sau khi phủ Thống-đốc đãi tiệc phái bộ cùng các quan lãnh-sự và các quan đại biểu thì quan lãnh-sự Nhật có mở cuộc dạ-yến tại khách-sạn *Continental*.

Ngày 18 phái-bộ cùng với quan Đại-sứ Claudel và M. Ader đi thăm hải-cảng Saigon — Chợ-lớn. Các phái-viên xuống tàu thủy ở hải-cảng Saigon rồi qua lạch về Chợ-lớn. Phái-bộ đã nghiệm rằng tại hai hải-cảng ấy các việc công thương rất là sầm uất. Rồi phái bộ đến xem xưởng Tong-Wo của công-ty máy gạo và các nhà máy rượu ở Bình-tây. Các ngài lấy làm ngợi khen về các cơ-khí tối tân và các sản vật ở đó lắm.

Buổi chiều phái-bộ đến thăm phòng Thương-mại. Buổi tối phòng Thương-mại và phòng Canh-nông có thết tiệc tại dinh Xã-trưởng, tiệc xong có cuộc nhảy đầm và các trò liêu khiển. Sáng hôm nay, lúc 7 giờ, phái-bộ đi thăm các đồn-điền.

Việc đắm tàu « Haiphong ». — Hai bức điện tín mà bản-báo đã nói trong số ngày hôm qua thì nay lược dịch như sau này:

Điện tín của ông Faye nghị-trưởng hội-đồng quản-hạt Nam-kỳ hội-trưởng hội Nhân quyền để ra quan Toàn-quyền:

Tàu *Haiphong* là chiếc tàu cũ của hãng *Messageries Maritimes* chạy đã 40 năm nay, vì không dùng được nữa mà bán cho một công-ti vận tải ở đây, bị mắc cháy ở miền duyên hải Nam Trung-kỳ làm thiệt mất 140 nhân mạng, tính ra đến nay đã hai tháng rồi. Công-ty tàu ấy hình như vẫn thị thường sự hàng hải không trọng tính mạng hành khách và hàng hóa của mình chở; có người nói chuyến tàu ấy chở lậu nhiều dầu hỏa và dầu xăng lại có người nói chở cả chất nổ nữa. Chức vụ của chánh-phủ là cho đi tìm kiếm mà từ đấy đến nay vẫn không có một công-văn nào bá cáo cho công chúng biết về cái tin buồn ấy cũng là những có định xác xử ra cái tai nạn ấy, những điều đó nghe đâu một chiếc tàu ngoại quốc đã có báo tin rồi. Chỉ có một cái sổ hành khách đi chuyến tàu ấy đăng ở các báo Hanoi, thì các báo Saigon đem thuật lại mà thôi. Như vậy thực là sơ sài lắm. Sau nữa lại có một bức điện tín Havas ở bản Pháp bá cáo về việc đắm tàu ấy. Ở bên Pháp, khi nào dù có một chiếc tàu đánh cá bị đắm, thì các quan chức địa phương cũng hằng ngày hằng giờ báo luôn cho nhân dân biết tin tức. Ngài cái quyền của các gia-quyến các người bị hại được thi hành, thì vì dù không có điều luật về cách phòng bị và bảo hiểm về những chiếc đi chở chay nữa, chính phủ cũng nên trừng phạt về tội không nhân thường hạng. Ông nghị-trưởng hội đồng quản hạt lại xin thay mặt công chúng mà tỏ lòng công phẫn về việc ấy và xin quan Toàn-quyền tư cho sở hành chánh nào có trách-nhiệm về việc đó bá cáo cho công chúng được biết.

Quan toàn-quyền phúc đáp rằng nhân dân đông lòng vì không thấy tin tức gì về tàu *Haiphong* cũng là phải lắm, ngài cũng xin hiệp đồng tình với dư luận, song ngoại giả những tin tức mà ngài đã biết thì ngài không thể bá cáo về tin gì khác nữa.

Những tin mà ông nghị-trưởng Hội-đồng quản-hạt đã nghe được là tin đồn sai, thực ra thì không có tin gì về việc ấy nữa và từ khi tàu ấy ở Qui-nhơn đi thì không thấy tăm hơi gì cả.

Song quan Toàn-quyền đã cho những tàu coi nên cứ sở Lục-lí và nhất là pháo hạm *Malicieuse* đi đó thăm mãi ở các ngả rồi. Việc ấy đã thông báo cho các báo quán biết từ trước.

Ngài có tư cho các quan lãnh-sự Pháp hỏi các tàu ngoại quốc đi các tàu ấy cũng không biết gì cả.

Và cứ như cái tờ của quan trưởng tàu Anh là Dervent thì những cái nỗ trông thấy ở ngoài khơi không có lẽ là tàu *Haiphong* ra được.

Còn như thể thức tàu ấy lúc ở Saigon khởi-hành thế nào thì quan Toàn-quyền cũng chỉ có thể thuật lại những tình thông báo của các báo quán đó trước rồi nghĩa là tàu ấy có giấy phép hàng hải đúng lệ do một hội-đồng có các nhà chuyên môn sẽ cấp cho từ tháng chín trước.

Còn như việc ở đầu hỏa và *essence* thì có biên vào sổ chứ không phải là tải lậu ở Saigon đi, chính là chở từ Nhà-bè đi, theo đúng như thể lệ của hải cảng.

Hiện ngài đã cho xét xem kết quả thế nào rồi mới có thể định cách trừng phạt được.

Ta cứ xem bức điện-tín của ông Faye là nghị-trưởng Hội-đồng quản hạt Nam-kỳ trên đó thì rõ rằng ông thật không có chức-trách của ông là người đại-biểu cho nhân dân vậy. Điều ấy các ông nghị-viên ta có bao giờ nghĩ đến không?

Quan Tư-pháp tới Saigon. — Phủ Toàn quyền đương thương-lượng với sở Hàng-hải định lấy thêm chiếc tàu *Patrie* cho chạy đường Hải-phòng Saigon. Thế là từ nay đường ấy lại có thêm một chiếc tàu nữa chạy.

Máy phố tối nay không có đèn điện. — Quan Đốc-lý Hanoi và ông chủ nhà máy đèn có lời bá cáo để công-chúng biết rằng vì nỗi điện bỏng nên tối nay 19 février, nhà máy điện phải cắt giây điện các khu rẻ phố Francis-Garnier, hàng Cót, hàng Bồ và hàng Bông.

Vì đi xa mà bán

Một cái xe ô-tô Ford — chạy còn tốt lắm — giá 500$00.
Hỏi tại bản-quán. 5.197

Cuộc công-thái Đông-pháp. — Một hội-đồng có quan chánh sở Tài-chính ấy là quan đại-biểu ngài làm chủ tọa, MM Gallacy, đại-biểu quan chánh Ngân-khố, Vũ-ngọc-Hoành tuần-phủ tỉnh Thượng thêm làm hội viên, Bean chủ sự ngạch cai-trị tòng sự tại sở Tài-chính làm thư ký, đến ngày 1er Mars 1925 bồi 8 giờ sáng sẽ họp tại tòa Đốc lý (phòng Hội-đồng) để rút số công thái Đông-pháp kỳ thứ mười hai. Kỳ này có 1.030 phiếu được hoàn lại như sau này:

Bốn phiếu hoàn lại 1.000 đồng.
Hai mươi sáu phiếu hoàn lại 500 đồng.
Một nghìn phiếu hoàn lại 100 đồng.

Ngạch cai-trị. — Quan cai-trị hạng nhất Reydellet kể từ ngày 7 février 1925 là ngày thôi làm tại Tòa án cai trị thì thuộc quyền quan Khâm-sứ Cao-mên, bộ-dụng.

Quan cai-trị hạng nhất Caillard nay bổ đi chủ tỉnh Thủ-dầu-một thay quan cai-trị hạng nhất Pech về nghỉ.

Quan phó cai-trị hạng nhất Vinay mới đổi vào phủ Toàn-quyền thì nay sung chức chủ sự trị tòa Chính-trị.

AUTOS D'OCCASION

Studebaker 6 cylindres. 18 HP 1.600 $
Citroën torpédo. . . . . 10 HP 1.200 $
Fort — . . . . 10 HP 400 $

S'adresser à l'Usine Electrique.

HIỆU BÀO-CHẾ:
CHASSAGNE
59, Rue Paul-Bert, Hanoi
Có bán đủ cả các thứ thuốc
NÊN HỎI QUYỂN MẪU HÀNG (CATALOGUE) Ở BÀY

T. Trường Cao-đẳng Sư-phạm. — Nghe nói M. Mus là đốc-học trường Cao đẳng Sư-phạm nay mai về nghỉ thì M. Meyhon là nguyên đốc-học các trường ở Thượng-hải sẽ đến thay.

Cuộ đánh số lập đài kỷ-niệm các chiến sĩ trận vong. Đến 1er Mai 1925 thì mở số. Một số thứ nhất được 10.000 p.00: hai số sau mỗi số được 5.000 p 00; năm số mỗi số được 1.000 p.00; mười số mỗi số được 500 p.00 và 100 số mỗi số được 100 p 00.

Tại bản-quán có bán vé. Giá mỗi vé 1 p 00. Gửi đi các tỉnh, xin đính thêm tiền cước gửi thư phải-lai (recommendé). Các ngài mua mau kẻo hết

Muốn bán một cái xe 6-tô hiệu « Charron » 15-18 mã-lực. Còn tốt lắm. Xe này có thể dùng làm xe vận-tải được.

Hỏi tại số 8, đường Général Raffenel (cạnh trường học thuốc.)

AI MUỐN DÙNG ĐỒ GỖ TRẠC

Tủ chè, salon sập vân vân, thì đến nói ở số 2, phố Tiền-tsin, buổi trưa từ 12 giờ đến 2 giờ, buổi chiều từ 6 giờ đến 7 giờ.

Ngạch binh-sĩ. — Các viên quản lộ và binh sĩ có tên sau này đều được thăng hàm.

I. Vì có công trạng

Thăng chánh quản cơ (4-1): M. Vũ-văn-Chân, quản làng Phương-đê, huyện Trực-ninh (Nam-định).

Thăng tinh binh chánh đội trưởng suất đội (6-1): M. Ng-huy-Lan, quản làng Rương-t ông, phủ Kiến-xương (Thái-bình)

Thăng chánh bát phẩm đội trưởng (8-1): M. Đỗ-Chu, quản làng Phùng-thượng, huyện Phúc-thọ (Sơn-tây).

Thăng chánh cửu phẩm đội trưởng (9-1): MM. Lê văn-Noãn, quản làng Phương-châu, phủ Quảng-oai (Sơn-tây); Ng-văn-Nghiệp quản làng Tiên-đã, huyện Lập-thạch (Vĩnh-yên); Phạm-văn-Ngộ, quản làng An-độ, huyện Bình-lục (Hà-nam).

II. Vì lâu năm

Thăng cấm binh chánh đội (5-1) M. Ngô-văn-Sơn quản làng Thạch-xá phủ Mỹ-đức (Hà-đông).

Thăng tinh binh chánh đội trưởng xuất đội (6-1): MM. Trương-v-Thiện, quản làng Hoàng-lật, huyện Lục-ngạn (Bắc-giang); Trịnh-Ngột quản làng Hải-lang-thượng, phủ Nghĩa-hưng (Nam-định); Hoàng-văn-Ninh, quản làng Quất-động, châu Moncay (Hải ninh); Trịnh-thanh-Mậc, quản làng Hải lang-thượng, p. Nghĩa-hưng (Nam định); Hoàng-c gọc-Liên, quản làng Văn-Lâm, huyện Thanh-liêm (Hà-nam); Ng-hữu-Phác, quản phố Định-hậu huyện Mỹ-lộc (Nam-định); Trần-tiến-Thanh, quản làng An-ninh, huyện Bình lụ (Hà-nam); Tay-man Than, quản làng Quất-động, châu Moncay, (Hải-ninh); Ng-Vi, quản làng Tiên-lệ, huyện Đan-phượng (Hà-đông); Lư-a-Tsuan, quản làng Phong-thọ, châu Thụy-vĩ (Lao-kay).

Thăng chánh đội trưởng suất đội (6-2) MM. Bùi-xuân-Hoan, quản làng Đức-Hiệp, huyện Thạch-thị (Thái-bình); Ng-thế-Cơ, quản làng Văn-canh, phủ Hoài-đức (Hà-đông).

Mất một món tiền tạ! — M. Delahaye trợ ở khách-sạn Coq-d'or đến trình tại sở Cảm rằng hồi 1 giờ hôm qua bà vợ đi qua ngõ Dutreuil de Rhin có đánh rơi mất một món tiền là 5 7 đồng và một cái gi ầy 1.000 quan cùng các g ầy má khác.

Nạn ô tô. M. Dubosq ở số nhà 17 đường Félix Faure có trình tại sở Cảm rằng khi ô-tô ông đi ở Haiphong vào quãng kilomètre 20 sẽ đụng phải hai người bị thương.

Vì đi xa mà bán một cái xe ô-tô « Mathis », bốn chỗ ngồi, còn mới lắm. Chạy rất ít. Số T. 2161.
Hỏi tại M. Labeye ở Gia lâm.
5108

CẦN NGƯỜI LÀM ẢNH

Sẽ chiếu-bóng ở phủ Toàn-quyền cần người thợ ảnh đứng đắn, chữ nghĩa khá-khá và đã từ-tích làm một ngh ề thì điệ (surnuméraire).
Hỏi tại: phố Grand Hasdeha, số 150.

TOU-FOU???
Tou-fou là tay đóng trò chớp bóng có giá-trị
CỦA HIỆU
INDOCHINE-FILM
Đánh bầy được với những tay sành sỏi

Chẳng bao lâu ta sẽ được mục-kích VUA GIẢI BUỒN này trên màn ảnh các rạp ở Đông-pháp.

PHARMACIE FRANÇAISE & INDIGÈNE

Pharmacie Montès
54, RUE PAUL-BERT, HANOI
DẦU GAN-CÁ-VIỆN
(Capsules huile de foie de morue)
Mỗi ngày uống bốn viên, sáng 2 viên, chiều 2 viên, trước khi ăn cơm.
Giá mỗi lọ: 0$50
各種藥品 各種醫械 各種化學品

Y-khoa bác-sĩ Sarraille
35 ánh 5, phố Thợ-nhuộm, Giây nói 306
Xét-nghiệm máu mủ, đờm rãi, phân, nước tiểu, bằng kính hiển-vi.
Chữa bệnh ho lao, bệnh giang-mai, bệnh sốt, bệnh đau da dày, đau ruột, bệnh đau bà và hộ-sinh, vân vân.
Nói được tiếng An-nam, không phải dùng thông-ngôn.
Thứ ba, thứ năm, thứ bảy khám bệnh từ 4 giờ đến 6 giờ 30 chiều.
Trừ ngày chủ-nhật, còn ngày nào cũng từ 9 giờ 30 đến 12 giờ trưa, có bệnh ngày và giờ cho bệnh-nhân đến chữa.
3000

ĐÃ CÓ
CHUYỆN GIẢI TRÍ
THỨ BA
Bán ở khắp các hàng sách
Giá 0$15

số 122

THỦY-HỬ

NGUYỄN-ĐỖ-MỤC dịch thuật

Người đàn-bà nói với *Tây-môn-khánh* rằng:

— Bây giờ *Vũ đại-lang* chết rồi, tôi chỉ trông cậy vào ngài đó!

Tây-môn-khánh nói:

— Còn phải nói chi điều ấy!

Vương-bà nói:

— Còn một việc này rất khẩn-yếu là việc *Hà-cửu-thúc* làm đoàn-đầu (1) ở đây, vốn người tinh quái, chỉ sợ hắn biết mà không chịu khâm-liệm cho thì làm thế nào?

Tây-môn-khánh nói:

— Không hề chi! Để tôi sẽ dặn riêng hắn, thế nào hắn cũng phải nghe lời tôi!

Vương-bà nói:

— Ngài phải dặn ngay hắn mới được, chớ có chậm trễ.

Tây-môn-khánh đi ngay. Trời đã sáng rõ. *Vương-bà* đi mua quan-tài và các thứ hương-hoa vàng sắp đem về, giúp người dàn-bà lấy làm mâm cơm cúng, lập một bàn đèn để ở bên tử-thi. Làng diếng hàng phố nghe nói, đều đến thăm hỏi. Người đàn bà sẽ bưng mặt phấn mà giả cách nức-nở khóc.

Mọi người hỏi rằng:

— C ăng hay đại-lang bị bệnh gì mà đến nỗi tạ thế?

Người đàn-bà đáp rằng:

— Phu-quân tôi bị chứng đàn bụng, mỗi ngày thêm nặng, chữa mãi không khỏi, c ăng may hôi canh ba đêm hôm qua bỗng tạ thế...

Nói xong, lại giả cách nức-nở khóc nỗi. Láng-diềng hàng phố đều biết là *Vũ đại-lang* chết không được minh-bạch, nhưng không ai dám nói, chỉ tìm lời khuyên giải mà rằng:

— Người chết đã đành, k ông thể lấy lại được, nhưng còn người sống, nương-tử cũng chớ nên phiền-não quá!

Người đàn-bà giả cách cám ơn, mọi người lại ai về nhà nấy. *Vương-bà* nhân đi mua quan-tài, rẽ vào mời *Hà-cửu-thúc* đến để khâm liệm. Các đồ khâm-liệm cũng đều đã mua đủ cả. Lại đi mời hai vị hòa-thượng đến để tụng kinh tiếp dẫn cho vong-linh. *Hà-cửu thúc* sai mấy người đồng bạn đến trước để sửa-soạn, còn mình thì (ông-thông mãi đến giờ tị mới ra đi. Vừa đi đến đầu phố *Lư-thạch*, bỗng gặp *Tây-môn-khánh*.

Tây-môn-khánh vội-vàng gọi mà hỏi rằng:

— Bác *Hà-cửu-thúc* đi đâu đấy?

Hà-cửu-thúc đáp rằng:

— Tôi đi đến khâm-liệm cho anh chàng bán bánh hấp là *Vũ đại-lang* đây!

Tây-môn-khánh nói:

— Bác bảy rẽ vào đây cho tôi nói câu chuyện.

Hà-cửu-thúc đi theo *Tây-môn-khánh* rẽ vào trong một cái tửu-điếm. *Tây-môn-khánh* kéo ghế mời ngồi.

Hà-cửu-thúc nói:

— Tôi nào lại dám ngồi ngang với ngài.

Tây-môn-khánh nói:

— Sao bác lại khách-tình thế, xin cứ cùng ngồi.

Khi hai người ngồi xong, *Tây-môn-khánh* gọi chủ quán lấy một bình rượu ngon ra nồng. Chủ quán rót rượu và bày các món thực-p ẩm. *Hà cửu thúc* có ý nghi-ngờ mà nghĩ thầm rằng: Ông này xưa nay không mời ta nồng rượu bao giờ. Bữa rượu hôm nay tất có sự ngoắt ngoéo chi đây.

Khi nồng được mấy chén rượu thì hồng thấy *Tây môn-khánh* thò vào trong tay áo, lấy ra một đỉnh bạc mười lạng để ở trên bàn mà nói với *Hà-cửu-thúc* rằng:

— Gọi là có chút vật mọn, bác chớ chê ít, sau này còn xin hậu tạ.

Hà-cửu-thúc chắp tay mà thưa rằng:

— Chúng tôi có công-cán gì đâu mà ngài lại cho tôi lễ hậu như thế này. Tất ngài định sai khiến tôi việc gì, nếu không thì khi nào chúng tôi dám nhận.

Tây-môn-khánh nói:

— Bác không nên khách-tình như thế, xin hãy cứ nhận, rồi tôi sẽ nói.

Hà-cửu thúc nói:

— Có việc chi, ngài cứ nói cho biết, tôi sẽ xin vâng.

Tây-môn-khánh nói:

— Hôm nay bác đến khâm-liệm *Vũ đại lang* thì các việc đều chọ-chỏ cho tất cả. Tại-thể đừ có cái miệng nằm phủ kín, xin đừng nói gì.

Hà-cửu-thúc nói:

— Một việc nhỏ-mọn ấy có quan-hệ gì, khi nào tôi dám nhận số bạc này!

Tây-môn-khánh nói:

— Nếu bác không nhận thì tức là bác không có lòng giúp.

Hà cửu thúc xưa nay vẫn sợ *Tây-môn-khánh* là một tay điêu gian, lại vẫn giao-kết với bọn quan-nha, cho nên bất đắc-dĩ mà phải vâng nhận. Hai người cùng nhau uống thêm mấy chén rượu nữa, rồi *Tây-môn-khánh* bảo chủ quán tính tiền ghi vào trong sổ, hôm khác sẽ trả.

Khi hai người ở trong tửu-điếm đi ra, *Tây-môn-khánh* lại dặn rằng:

— Bác *Hà-cửu-thúc* ơi! Bác phải ghi nhớ, chớ nên tiết lộ cho ai biết, sau này sẽ xin báo-đáp còn n ặng.

Nói xong quay đi. *Hà-cửu-thúc* có ý nghi-ngờ mà nghĩ thầm rằng: La thật! Ta đi khâm liệm *Vũ đại-lang*, có cần-dặn chi đến hắn mà hắn lại cho ta bảy nhiêu tiền, việc này tất có duyên-cớ chi đây!

Khi đến nhà *Vũ đại-lang*, đã thấy mấy người đồng-bạn đang đứng ở trước cửa để ngóng đợi. *Hà-cửu thúc* bèn rằng:

— *Vũ đại lang* chết vì bệnh gì thế?

Đồng-bạn đáp rằng:

— Người nhà nói là về bệnh đau bụng.

Hà-cửu-thúc nói:

— Một việc nhỏ-mọn ấy có quan-hệ gì, khi nào tôi dám nhận số bạc này!

Tây-môn-khánh nói:

— Nếu bác không nhận thì tức là bác không có lòng giúp.

Hà cửu thúc xưa nay vẫn sợ *Tây-môn-khánh* là một tay điêu gian, lại vẫn giao-kết với bọn quan-nha, cho nên bất đắc-dĩ mà phải vâng nhận. Hai người cùng nhau uống thêm mấy chén rượu nữa, rồi *Tây-môn-khánh* bảo chủ quán tính tiền ghi vào trong sổ, hôm khác sẽ trả.

—Nàng-nỗi này kể sao cho xiết! Tôi không ngờ phu-quân tôi chỉ đau bụng có mấy hôm mà đến nỗi thế này, thật là đ ể cái đau-đớn khổ-sở cho tôi vậy.

Hà-cửu-thúc ngẫm-ng ợi bình-đẳng người đàn-bà ấy rồi ngửi thêm, trong lòng rằng: Xưa nay ta vẫn ngờ đ ến vợ *Vũ đại-lang* mà chưa từng giáp mặt lần nào, không ngờ *Vũ đại-lang* lại có được người vợ như thế! *Tây-môn khánh* cho ta mười lạng bạc là vì món này đây!

Hà cửu-thúc nhắc cánh phan lên, mở miếng lụa trắng phủ mặt *Vũ đại-lang* ra xem thì bỗng kêu to một tiếng mà ngã lăn xuống đất, miệng thổ máu tươi, năm dãng nằng lay vì nét mặt đã tím bầm lại.

HỒI THỨ XXV

Bấy giờ *Hà-cửu-thúc* ngã lăn xuống đất, bọn đồng-bạn với-vàng đỡ dậy. *Vương-bà* liền nói:

Thế là trăng phong, phải mau mau lấy nước lạnh mà phun vào mặt mới được.

K ip ấn nước lạnh rồi, *Hà-cửu-thúc* dần dần hồi tỉnh. *Vương-bà* nói:

Bây giờ hãy vực *Hà-cửu-thúc* về nhà, rồi sau sẽ liệu.

Mấy người đồng-bạn xúm lại dắt *Hà-cửu-thúc* vào tận cánh cửa, rồi khiêng về nhà. Khi về tới nhà, vực vào nằm tại trên giường. (Còn nữa)

(1) Đoàn-đầu nghĩa là một người trâm đứng đầu trong bọn đi khâm-liệm người chết.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

ĐỒNG-HỒ
ĐEO TAY
SỌC VÀNG
Máy mỏ-neo,
15 chân kính
Mặt pe kim
có chữ đa-quang
BẢO HÀNH 20 NĂM
Giá..... 11$50
BÁN TẠI HIỆU :
A. PERROUD (Nhà xanh)
39, Phố Paul Bert, — HANOI

Một cái nguy-hiểm trong xã-hội

Trong lúc bắt đầu có mưa bụi này, các bệnh ho, đau mang phổi, nói tóm lại là tất cả các bệnh đau về bộ máy hô-hấp, lại sắp nhiều lắm, vậy cần phải cẩn-thận lắm mới được. Thực thế, bệnh ho không cẩn-thận nguy-hiểm thế nào, tất ai cũng biết. Bệnh lao trong xứ này, nguy-hiểm lắm thay, vì mỗi năm bệnh ấy làm hại hàng vạn con người, bệnh ấy vẫn rình mà làm hại đó. Muốn tránh khỏi bệnh ấy phải giữ buồng phổi cho mạnh khỏe, thì chỉ có một cách là uống :

Cachets du Docteur Nofal

0$95 một hộp

Mỗi ngày uống hai cachets (trước mỗi bữa cơm uống một cachet) thì thấy kiến hiệu quả kỳ sở vọng.

Nếu phải yếu, không chịu được thời tiết ẩm nhẩm, và giá lạnh chớ có chờ đợi nữa, nên dùng ngay!

Le sirop Nofal Thiocol

Nhiều thầy thuốc khuyên dùng thuốc ấy trị hết hẳn bệnh.

Giá tiền là 0$90.

Hai thứ thuốc ấy ở hiệu CHASSAGNE, Phố Paul Bert có bán.

Muốn hỏi điều gì hiệu ấy cũng sẵn lòng chỉ bảo cho.

NHÀ BÀ-CHUÔNG
TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Bệnh đau mủ mắt, đau mắt, đau da mảng mắt, chảy nước mắt.

Muốn chữa khỏi các bệnh ấy thì nên dùng :

Thuốc Ciella

Giá một lọ: 0$80

Có bán tại : Nhà Ba chuông, Hanoi

Thứ sữa tối thượng hạng

Thứ sữa đặc hiệu Conté của nhà lấy sữa có tiếng thứ nhất ở Hòa-Lan, là một thứ sữa những người yếu, trẻ con càng tất có mọi người ưa thứ sữa đặc có chất nguyên, dùng rất tốt.

Ai có tính khó đến đâu, dùng thứ sữa này cũng phải vừa lòng.

Bán buôn tại :

COMPTOIRS COLONIAUX CHINOIS
Haiphong. 2280

NHÀ BÀ-CHUÔNG
TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Muốn chữa khỏi các bệnh về đường tiểu-tiện thì nên dùng thuốc :

ABLENNOL

là thứ thuốc chữa bệnh lậu rất thần hiệu.

Chế toàn bằng chất : Santalol
chất : Salol
và chất : Uroformine

Giá 1$80 một hộp

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Thuế xe. — Tòa Đốc-lý đã lục sổ tư giấy cho những nhà có xe phải đến phòng môn-bài khai giấy cứ ít không để tùy ý như hồi năm trước. Việc này đã bắt đầu thi-hành từ hồi chín giờ sáng ngày thứ ba 3 février trở đi.

Chăng đậu. — Hai ngày hôm nay những nơi chăng-đậu nhân-dân già trẻ đưa nhau lại chăng đậu đông lắm, chứ không như mấy năm về trước trên trành sợ hãi phải để sức bắt nài ép. Xem thế đủ biết người mình ngày nay đã biết lo phòng bệnh truyền-nhiễm hơn trước rồi vậy.

NAM-ĐỊNH

Còn quay mãi đến bao giờ ? — Cái tiệm quay số mà ta đã tăng nói đến từ mấy tháng về trước, nay cũng hãy còn đông người đến cầu may lắm.

Mà giống hai này lại là những tháng ăn chơi, cờ bạc, thì tiệm quay số này có lẽ cũng chưa vắng được người.

Nếu chưa vắng người đi lại thì cái mỏ cò kia cũng vẫn còn quay mãi chưa thôi.

X. lai cảo

HONGAY

Cai nạn cọp. — Vào khoảng 8, 9 giờ hôm kia, người ta thấy ở km 13, con đường thuộc-địa số 18, gần Đèo-bát, có một cái xác người đàn ông bị cọp ăn còn bỏ dấy.

Xét cái xác này thì thật rõ ràng người khốn-nạn ấy vừa bị cọp hại xong chứ không lâu; đầu, cổ và vai thì nó đã ăn mất rồi, còn mình mẩy thì đầy những vết cào nom rất thảm thương quá. Thì ra trong lúc con ác-thú đương ăn thịt người khốn-nạn kia, sực có một chiếc ô-tô tới, nên nó liền bỏ mồi chạy trốn. Cả anh người Tây ngồi trên ô-tô lúc ấy cũng trông thấy nó chạy.

Ít lâu nay vùng quanh Hongay và Hà tu vẫn có một con cọp cái rất lớn nó quấy nhiễu. Hiện đã nhiều người thường trông thấy nó và lẽ con nó; giữa hôm thứ năm tuần, có một người cũng tình-linh gặp nó đi với ba con trên đường cái chính xứ, gần chùa Tràng, cách Hongay chỉ độ 2 km thôi. Người ấy liền hối-hoảng chạy về báo sở tuần, tức thì sáu bảy người Tây mang súng ống ra bắn, ai nấy đều nghe tiếng nó gầm rất gớm-ghê, nhưng no đã nấp vào trong bụi rậm, chỉ nghe thấy tiếng mà không ai trông thấy nó đâu, nên lại không bắn được.

Con cọp này nó quấy nhiễu vàng này tệ quá, lắm khi nó vào cả các làng người ta ở mà tìm mồi, thật là một cái nạn to cho các dân cư miền này lắm. Ta mong rằng các nhà săn-bắn nên ra công trừ cho tiệt nó đi thì thật là phúc cho dân lắm.

VIỆC KINH-ĐÔ

Phái-bộ Nhật-bản tại Huế. Trong một số báo trước, bản-báo đã đăng việc Phái-bộ Nhật-bản qua Huế, nay lại tiếp được tin của phóng-sự riêng như sau này :

Trước khi nghênh-tiếp phái-bộ Nhật-bản thì ở thành-phố Huế các nơi công-sở nhà thự đều có trương đăng kết thể đủ về trang-hoàng. Chánh-phủ Bảo-hộ có cử quan Đồng-lý phủ Khâm-sứ là ông d'Elloy ra đón. Tự tỉnh Thanh-hóa đi xe ô-tô về thẳng tỉnh Quảng-bình dùng cơm mai rồi đi thẳng về Huế — Khi đi ngang qua địa-phận các tỉnh Hà-tĩnh, Quảng-trị thì có dừng lại giữa đường có thiết hương-án và thể bằng để phái-bộ tạm-dinh lại mà tiếp lễ yết-kiến của các quan Tây Nam chúa tỉnh ; mỗi nơi dừng lại chừng 10 phút thôi.

Tại Kinh-đô Huế chừng bốn, năm giờ chiều ngày 12 thì người đi xem phái-bộ đến đông lắm, vì rằng họ thấy sự trần-thiết trang-hoàng, nên người đến xem đông. Đúng 6 giờ chiều ngày ấy thì phái-bộ đến. Khi vào phủ Khâm-sứ thì có đội lính tập dàn ra thì Binh lễ thổi kèn chào rất trọng thể, quan Khâm-sứ ra trước cửa nghênh tiếp phái-bộ vào. Tối hôm ấy phái-bộ an nghỉ tại quán-phủ ; sáng ngày 13 hồi 10 giờ 30 phái-bộ cùng quan Khâm-sứ Trung-kỳ quan Đồng-lý d'Elloy đi ô-tô vào Bái-nội, yết-kiến Hoàng-thượng tại điện Cần-chánh.

Khi phái-bộ đến nơi vào yết-kiến Hoàng-thượng thì có đọc bài chúc từ bằng chữ Pháp, Hoàng-thượng đáp lại bài đáp từ cũng bằng chữ Pháp (quan ngự-tiền dọc) đáp từ xong thì tân chủ phân thứ vị cùng ngồi tại gian chính trung điện ấy. ngồi trước dàng chữ môn : Hoàng-thượng ngồi chính giữa, Hoàng-thân Yamagata, quan Khâm-sứ Pasquier ngồi hai bên, đều vậy mặt về hướng nam, các quan tùy tùng phái bộ ngồi ra hai hàng đông tây nhau, tất cả quan Đại-pháp, Nam-triều và quan Nhật-bản tại tọa hơn ba mươi vị. Trong khi đàm đạo có khoản đãi rượu sâm banh, lễ yết-kiến chừng 15 phút thì giải tán.

12 giờ trưa ngày ấy phái-bộ dùng cơm tại phủ Khâm-sứ, 1 giờ phái-bộ lại vào Đại nội đi xem các nơi cung điện, miếu, nhà Khải-định bửu-tàng, Cổ học-viện và Đô-thành hiếu-cổ xã — 17 giờ đạo xem các nơi thắng cảnh như là các chùa cùng các lối trong thành-phố.

20 giờ phái-bộ vào dự tiệc đại-yến tại nhà Tả-vu trong Đại nội. Cuộc đại yến ấy cách thức khoản đãi rất trong-thể, lối trần thiết cùng trương-đăng kết thể đủ các về trang nghiêm như cuộc trần thiết ngày lễ Tứ tuần, khi dự yến thì tân chủ đã tỏ thịnh tình mỹ ý.

Ngày 14 buổi mai và buổi chiều phái-bộ lại đi xem đàn Nam-giao, cùng các nơi tới lăng : lăng Tự-đức, Minh-mạng và Vạn-niên-cơ. — 20 giờ dự tiệc đại yến tại phủ Khâm-sứ — 22 giờ phái-bộ tiếp lễ yết kiến của thành-phố Huế tại nhà cercle. Đêm ấy tại nhà cercle trần-thiết trang hoàng lắm và khi tiếp lễ yết kiến thì tân chủ đã tỏ tình trân trọng hân hoan.

Sáng ngày 15 thì phái-bộ khởi-hành về Nam kỳ, hành-trình của phái-bộ thì cứ như các điều khoản đã đăng trước ở chương-trình nghênh tiếp phái-bộ ấy.

Các vật tặng hảo phái-bộ Nhật-bản. — Trong khi phái-bộ Nhật-bản tại Huế thì chánh-phủ Nam-triều có tặng hảo những cái kim-khánh và kim bội các hạng khác nhau. Chánh-phủ Bảo-hộ thì có tặng hảo một quyển kim sách và những cái đĩa cỗ lớn nhỏ chừng mười lăm cái để làm vật kỷ-niệm trong khi phái bộ đến Huế.

Số tiền của phái-bộ Nhật-bản cho nạn dân xứ Trung-kỳ.

Trong khi phái bộ Nhật-bản tiếp lễ yết kiến của thành phố Huế tại nhà cercle thì phái bộ đưa 1.000 đồng cho nạn-dân bị bão lụt ở Trung-kỳ.

Số quyên giúp người bị lụt bão *thứ năm.* — MM. Biaille 5 p., Blanc-, 5 p., Faure 5 p., Teschi 5 p., tỉnh Trà-Vinh 4 5 8 p.31, tổng Ngại-long-thượng (rẻ-vinh) 85 p 40, trường học Baria 5 p., học-trò lớp nhất 7p.10, học-trò lớp nhì 8 p., học-trò lớp ba và lớp tư 22 p., học-trò lớp năm (cả con trai con gái) 13 p.11, Các giáo-sư và học-trò trường Phước-hải 12 p.50 trường An-ngai 6 p.55 trường Phước-thọ 14 p.85, trường Phước-linh 9 p.45 trường Long-điền 19 p, trường Long-lập 7 p.08, trường Long-mỹ 6 p. 80, trường Xuyên-mộc 5 p.40, trường Ô, cấp 9 p.10, Sở tàu-thủy 10 p, Ng-văn-Vinh (Cap st Jacque) 5 p, Lê-văn-Sẹ 5 p, Huỳnh-v-Thanh 5 p, Cadarmeidine 10 p, Lê-Tân 5 p, Kỳ 5 p, Maison H. K. Sane 10 p, trại tỉnh khố-xanh Cap st Jacques 12 p, Dụ-khôn 5 p, Hồng-trần 5 p, Bang-hòa 10 p, làng Long-kiên 6 p.40, làng Long-nhung 15 p, làng Long-xuyên 12 p, kỳ-hào làng Long lập 15 p, Lê-v-Mưa 5 p, tỉnh Baria (cả lần quyên thứ nhất và thứ nhì 1.477 p.15, Trần-Châu Quảng-ngãi) 5 p, Huỳnh-Niêm 5 p, Lê-văn-Địch 5 p, Tôn-thuân 5 p, Tôn-Nguyên 5 p, Ng-lịch 5 p, Bùi-ba-Trân 5 p, Trương-quang-Luyện 5 p, Docteur Gal'n'er 5 p, Vương-quang-Nhơn 5 p, Hoàn,-v-Vinh 10 p, Hoàng-trọng-Mưu 5 p, Phạm-v-Điều 5 p, làng Tập-an 5 p, Vĩnh-thành (Thu-xá) 15 p, Bồng-tiên 15 p, Nam-mỹ 15 p, Vạn-lợi 5 p, Vạn-phát 25 p Khanh-hiệp 15 p, Xang phát 10 p, Trung-lợi 10 p, Tiêm-phát 10 p, Cầm-lệ 10 p, Phát-hưng 5 p, Ngô-văn-Hùng 10 p, Đức-mậu-xương (An-ba) 5 p, Laborde 10p, nesch khố xanh Quảng-ngãi 34 p.60, Ái-By 7 p, Tôn-thất Chu 5 p, Ng-Hữu 5 p, tỉnh Quảng-ngãi (Số quyên lần thứ ba, kể từ lần mới đây 434 p.43,) Đặng-v-Trọng tỉnh Cammon 12 p, Ng-v-Toàn 5 p, Đào-đức-Lễ (Thakhét) 10 p, Leclere (Vientiane) 5 p, Fortuné (Tchépone) 5 p, Bon omme (Vincent) 5 p Tỉnh Cammon (số quyên cả mấy lần 50 p.36) Trần-thị-Phương 5 p, Các viên chức ở phủ Kontum 10 p, làng Phương-hòa 6 p, làng Phương-nghĩa 7 p.40, làng Tân-hương 8 p, làng Hội-thương 7 p, làng Hội-phu 5 p, làng Thanh bình 8 p, Descorps (Ankhé) 5 p, Evanno 5 p, Chanard 5 p, các viên chức và các làng thuộc về huyện Tân-an 69 p, ngạch khố xanh đồn trú ở Ankhé 9 p.70, Fournier 40 p., Colonna 5 p., Férun 5 p. Anoaymo (Dac o) 5 p.

(Còn nữa)

NHÀ BA-CHUÔNG
TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trẻ con thường hay đi táo, ho, giật gân, mụn nhọt, sốt, ván vân, muốn trị các bệnh ấy cho trẻ con thì nên dùng :

Reinette Duval

Thuốc nhuận tràng, chế bằng nước quả tan (pommes) và các thứ quả khác nữa.

Mỗi lọ : 0$80

Có bán tại : Nhà Ba-chuông, Hanoi

Cần người làm việc

Cần người làm thông ngôn và coi thông minh, có nghị-lực nói được tiếng Pháp có thể coi thợ được, hay có thể nhận làm khoán, làm công các công-việc mỏ, xây, đào đất, đào đất, đẵn gỗ hòa xa, các công việc thợ mộc, thợ sắt, thợ điện, thợ rèn.

Viết thư đến số than Uông-Bí, gởi có các giấy chứng-chỉ đến.

5101

NHÀ BA-CHUÔNG
TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Bệnh đi rửa xưng da dày, đau dạ dày, ăn không ngon, ngủ không yên, khó tiêu. Có thể sinh ra các bệnh khác nữa.

Muốn khỏi các bệnh ấy thì nên dùng thuốc :

Elixir Trodigestif

có các chất Pancréatine, Diastase và Pepsine.

Giá mỗi chai : 1$40

Có bán tại : Nhà Ba chuông, Hanoi

Những bao niêm "The Cock" không bán chỉ để cho khỏi, các cửa hàng đều có cả. Bảo không nên lầm niêm hiệu ở phố hàng gai số nhà 83

SẮN-NHIÊN-ĐÀI

Xin kính cáo để các liệt quý chư-tôn biết trước cho rằng, bạn-hát của bản-hội hiện đang luyện tập một vở hát chèo mới nói về gương phong tục của một ông danh sĩ mới soạn chung với một tay chuyên môn. Tích hát ấy nhan đề là : « CÁI KIẾN KIẾN CỦ KHOAI » vừa mới và các cau hát lại là làng lắm. Khi nào đem diễn được sẽ đăng báo trước.

Tối thứ năm 19 Février 1925
(hai mươi bảy tháng giêng)
HIỆP SỸ BÁO CỪU

Khen ai vì bạn báo thù
Kẻ oan rồi cũng được phù lấm lòng.

Có vài đào thực hay. — Có vài Khách rất ngộ,

Tối thứ sáu 20 Février 1925
(hai mươi lăm tháng giêng)
HOÀNG LƯƠNG NHẤT MỘNG

Mơ hồ một giấc chiêm bao
Thoắng không những sự ước ao nực cười.

子獅號正泰金
茶名

Kính trình quí-khách

Từ xưa đến nay, quý khách đã có lòng yêu, xin nhận rõ cho rằng hiệu chè KIM THÁI chúng tôi, chỉ có sản chè ướp rất ngon, tẩy ý như Vải đi-ươn.

Bản-hiệu bán đủ thứ chè, rất ngon rất cuộ, sinh xin mời quý khách đến mua thử, chắc rằng khi thấy lại tìm đến luôn luôn. Bản-hiệu có bán nhiều thứ rất ngon như : Sen-tứ, Bát-bông-đào, Colinh-tiên-đúc-cống, bạch kê quan, Mỹ-tây-thi, Cúc chung thái vương, Ngọc quan-âm, Lo-hán chum, vân vân.

Vậy xác quý khách đã đi quan sông chè của bản-hiệu những cầu phải nói thêm lời cho ngại chán cả.

Nay kính cáo

KIM-THÁI

HANOI : Số nhà 3, Phố hàng Ngang, Telephone 480
HAIPHONG : Số nhà 140, Phố Khách, Téléphone 272

NHÀ BA-CHUÔNG
TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trong những độ trời nóng, thời tiết thay đổi, thường gây nên bệnh ghip.

Mắc bệnh ghip, thường sốt ho, nhức đầu, đau ở khớp xương

Muốn trị bệnh ghip, chỉ có một thứ thuốc, là :

Cachets du Docteur Rascol

0$60 một hộp trên cachets

Rượu bổ-đào:
TONIQUE TONKINOIS
Có tờ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG

Theo hình tự-nhiên in ra đây, chứ không như có mấy thứ thuốc về những hình lọ, làm trẻ-con cho trẻ-con và người có tri khôn mà không ai có thể tin được!

Xin xem tiếp về mặt sau cho kẻo thiếu tờ III!

Ngày nay ? thường nên, nhiều bệnh đinh khó ho, tốn kém các phương thế chữa nhỏ rằng !

Chữa nay đại được phòng cần MONTÈS

Một thứ rượu bổ đã từng ngự dụng quá rất hay, đáng nên gia thưởng, trước lục phủ thì giải cho qui được phòng chế-ủng đã tỏ thanh-giá.

Khám rất.

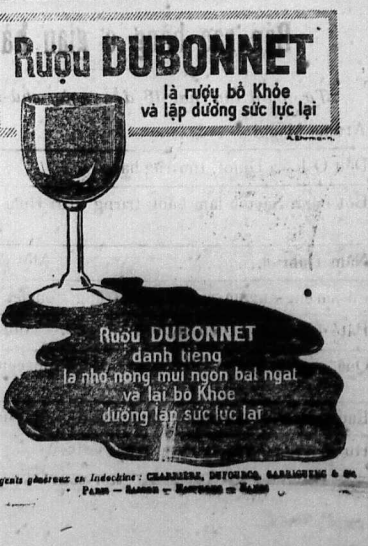
Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả ! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được ! *Giá bán rất rẻ : 2$25 một chai lớn ; từ sáu chai giờ lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.*

Bản-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trẻ chơi cho trẻ-con, lại kể những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy, giá bán lại đắt quá, mà vị-tất có được công hiệu cho tính-chất người bản-xứ.

Bảo-chế MONTÈS
54, Phố Trang-tiền, 54
HANOI

Xin xem tiếp theo ở trang thứ tư tờ báo này.

Rượu DUBONNET
là rượu bổ Khỏe
và lập dưỡng sức lực lại

Rượu DUBONNET
danh tiếng
là nhờ nồng mùi ngon hai ngát
và lại bổ Khoẻ
dưỡng lập sức lực lại

Agents généraux en Indochine : CHARRIÈRE, DUFOURCQ, GARRIGUENC & Cie
PARIS — SAIGON — HAIPHONG — HANOI

CÁC ÔNG NÊN ĐẾN NGAY HIỆU :

NAM-THỊNH

6, Rue des Cantonnais, 6

HANOI

Hàng rẻt mới sang — Cái mới rất khéo

Các ông sẽ có quần áo đẹp, tốt, mà giá lại rẻ.

Mau mau kẻo hết hàng tốt. 2026

MUỐN BÁN:

Một chiếc ô-tô hiệu Berliet, 12 mã-lực, bảy tám chỗ ngồi. Còn mới nguyên — Nhiều đồ chữa, lốp ruột mới.

Giá tiền : 1.700 $

HỎI TẠI :

GARAGE BOBILLOT, 7, Boulevard Bobillot, Hanoi

Đang thời, Những bịnh như là : XANH-XAO, ỐM-GẦY, ĐAU LƯNG mỗi gói cũng trị TIN-THẦN thì Thầy-thuốc đến chữa bằng le **NUCLOCITHOL.**

Thuốc này HIỆU LẮM, trừ bịnh đảm-mà lại trừ tiệc cốt bịnh.

Thuốc **NUCLOCITHOL** làm sanh thường người ta dùng nó khi đau mới giới đặng cho mau lành mạnh, mà nhứt là trừ những bịnh kể trên đây.

Cách uống : sáu hoàn một ngày.

Thuốc bán tại tiệm ông GUILBAUD. Thầy bào chế thuốc nhứt hạng tại TOURS (France)

Tiệm tại Hanoi. Tiệm thuốc của ông **Ed. CHASSAGNE**

MUỐN TRỪ CÁC BỆNH SỐT RET CÁCH-NHẬT, BỆNH SỐT RÉT RỪNG NÊN DÙNG THUỐC

QUINOFORME

hoặc ống, hoặc viên

Tại tất cả các thuốc-điếm Pháp toàn đang một thứ thuốc này.

Gởi bán tại tất cả các nhà bào-chế

Nhà chế thuốc LACROIX, 29-31, Rue Philippe de Girard — PARIS.

ŒNO KOLA COCA

RƯỢU BỔ

酪補

J. BLANC *(đệ nhất hạng bào-chế)*

Ông **L. BLANC** *(người nói-nghiệp)*

HANOI (Bắc-kỳ)

chế ra

Giá bán 2$40 một lít

Một ngày hai lần, trước bữa cơm, thì uống một cốc con

每晚飯各啞每各啞沒嘛醞欺稍

Bán tại : Hiệu Bào-chế **J. BLANC**

2099 *31, phố Tràng-tiền (Rue Paul-Bert) Hanoi*

PHẢI LÀM SAO

những người YẾU ĐUỐI, MỎN MỎI

những người mà PHỔI và CUỐN PHỔI YẾU !

Dùng **VỊ TRÙ' TRÙNG ĐỘC** và **BỔ** là

La SOLUTION PAUTAUBERGE

có vị CRÉOSOTE và vị BỔ là CHLORHYDRO-PHOSPHATE de CHAUX

Uống vô hai tí, hiệu nghiệm về **CẢM - HO** lâu năm ho TỨC NGỰC đau KHIẾU XƯƠNG, GẦY GÒ. Ăn NGON có SỨC, hết đàm và ngứa

HO LAO

L. PAUTAUBERGE, 15, Rue de Constantinople, PARIS, et toutes Pharmacies.

THUỐC DRAGÉES RABUTEAU

(hiệu đầu nai)

Bịnh nào mòn, kém sức, yếu đuối, đều là những bịnh người ta thường hay mắc phải, vì làm lụng quá hay lo nghĩ nhiều. Nó làm cho kém bớt sức huyết đi mà chính chân huyết ấy cũng lại còn yếu đi nữa. Vậy ta nên phải bồi bổ ngay vào chân huyết, muốn bồi bổ cho chân huyết thì không còn thuốc gì hay bằng thuốc *Dragées Rabuteau* (hiệu đầu nai). Thuốc này vừa bổ vừa chống khỏi bịnh yếu đuối, mỏi mệt, xấu máu, bao mòn sau khi mới khỏi bịnh gấp, bịnh sốt rét, những bịnh lâu năm.

Thuốc này làm cho chân huyết bình phục lại như thường và lọc cho huyết được trong trẻo. Đau ho vàng khè ♣ ♣ mà dùng thuốc này thì cũng tốt lắm, bổ hết cả mọi đường hay xấu khỏe.

Các ông bác-sĩ đều bảo thuốc này là một thứ thuốc rất tốt để chữa khỏi hẳn có hàng nghìn bằng cớ người.

Ở các hàng bào-chế lớn đều có bán cả.

2056

TAM-TÌNH-Y-TÔN

Phố hàng Giấy, số 35 — Namdinh

Bản-hiệu chuyên nghề làm thuốc một người khoẻ, chế luyện ra-có tính lý chữa đủ các bịnh mới, bịnh lâu, bịnh nguy bịnh trong, số uống phúc cần chữa cũng được bồi bình khỏi, từ gian có lấy phải gia-người nghèo cũng xin không tiền xin thuốc cũng cho.

Chữa các bịnh như sau này : đàn ông mộng tinh, gi tinh, lậu ra máu, hoạt tinh, lãnh tinh không đẻ, đàn bà kinh nguyệt không đều, huyết ít, huyết đen, huyết hôi, huyết tinh, khí hư, bạch đái bình thấy ra liền miên, sinh ra trăm chứng, đau bụng đầu sự kinh niên, ho lao, đàm suyễn, bất loại, phù thũng, phong thấp cả chứng, cổ rét, nói nóng, thổ huyết, chục huyết, tí huyết, tả tí, giá mỗi hộp 1$00, đau nuốt mỗi mồng giá mỗi cân : 8$50.

Lời giang mai

Bản hiệu chia ra bốn chứng lớn chế bốn thứ : lớn mọc, lở tinh, ra huyết, khí lậu, giang mai, số chứng đang đốc ba cam giang lớn, các bịnh không giống nhau, chứng thời ở trong, chứng thời ở ngoài. Vì có người mắc bịnh uống thuốc sau mới đã mà người đàn bà lại sinh ra bịnh khí hư, bản-hiệu chế có các thứ thuốc chữa các bịnh giang lớn khỏi và không hại gì đến đường sinh dục mà người đàn bà không sinh bịnh khí hư được.

Thuốc lớn giá 1$00 một chai.

Thuốc giang 1$50 một chai.

Thuốc bổ 1$00.

Ống thuốc 0$10.

Có bán thuốc chữa thuốc phiện ngủ sau là ở lên vẫn uống cũng khỏi, mỗi trai giá 1$00, chai sau 0$50.

Quí khách ở xa viết thư về bổ bịnh bản-hiệu gửi thuốc đến ngay gói cảnh bình bảo giao ngân.

TAM-TÌNH-Y-TÔN

Phố hàng Giấy, số 35 — Namdinh.

PHÀM,

Thứ chè tốt thời quanh năm uống lúc nào cũng thơm ngon. Thường lắm hạng chè chỉ vào độ đầu xuân thì uống được, tí lâu thì nhạt nhẽo. Đấy là hạng chè giá lá cho nên gìn giữ đến thế nào cũng không tránh khỏi được sự biến động.

NHƯ,

Mua được hạng chè chính hiệu NINH-THÁI thời quanh năm lúc nào cũng ngon thơm. Vậy quí-khách muốn tránh sự biến động ấy xin chực tiếp quá bộ chiếu cố cho bản-hiệu tại Hanoi, Haiphong và Nam-định.

NINH-THÁI HIỆU

số 10, phố hàng Ngang Hanoi

số 113, phố Khach Haiphong

số 78, phố hàng Trống Nam-định

Kính cáo

Nhà Bán-đồ « TÂM-TÂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

ĐẦU ĐANH LỞ VÀ MỤN

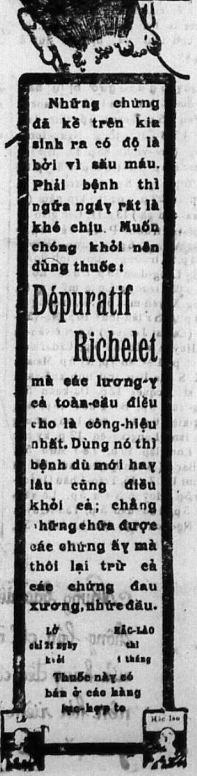
Những chứng đã kể trên kia sinh ra có độ là bởi vì sấu máu. Phải bệnh thì ngứa ngáy rất là khó chịu. Muốn chóng khỏi nên dùng thuốc :

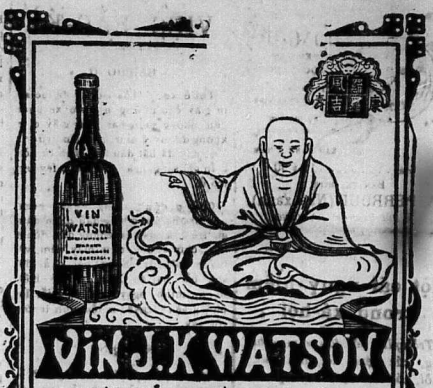
Dépuratif Richelet

mà các lương-y cả toàn-cầu điều cho là công-hiệu nhất. Dùng nó thì bệnh dù mới hay lâu cũng điều khỏi cả ; chẳng những chữa được các chứng ấy mà thôi lại trừ cả các chứng đau xương, nhức đầu.

LỞ chỉ 21 ngày khỏi	BẮC-LẠO chỉ 1 tháng

Thuốc này só bán ở các hàng lớn hợp lọ

VIN J.K. WATSON

Là một thứ rượu bổ mạnh nhất, vì cái phép chế rượu ấy khảo-cứu đã lâu năm, mà cái cách chế rượu ấy tại rất là tinh-vi cẩn-thận.

Mỗi khi thân-thể cần phải dùng chất bổ thật mạnh, dùng rượu ấy tất là hiệu-nghiệm mà chóng được hiệu-nghiệm.

huyết suy, bệnh cần suy, bệnh gấp, bệnh ngã nước, v v

Một cốc tí-cơ. Uống hai mươi phút trước hai bữa ăn chính.

Hiệu Bào-chế CHASSAGNE

59, Phố Paul-Bert, — HANOI

Hỏi mua một lọ con làm mẫu 0$10

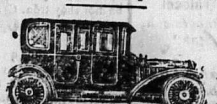
ĐƯỜNG SANG LÀO

CÔNG-TY PHẠM-VĂN-PHI

Có các đường chạy thơ ở phía bắc Trung-kỳ

TỪ THAKHEK VỀ VINH

Tàu thủy ở Viên-tiane về tối chủ-nhật thì sáng thứ hai xe ô-tô chở thơ và hành-khách ở Thakhek về tới Vinh.

AUTO-HISPANO

TỪ VINH ĐI THAKHEK

Ngày thứ sáu đúng 7 giờ sáng chạy, chiều thứ bảy đến Thakhek rồi lập tàu thủy lên Vientiane.

Mỗi chủ-nhật chạy có một chuyến, các quý-khách ai muốn đi thì xin đánh giấy-thép cho biết trước 24 giờ để bản-ty liệu xếp xe cho đủ.

Hạng tây đi . . . . . 28$00 một chỗ ngồi.

Hạng ta đi . . . . . 14. 00 —

Đường đi Huế và Yên-lý đi Nghĩa-hưng ngày nào cũng có xe chạy, xin lấy vé trước một ngày.

Lối đánh giấy thép : PHAMVANPHI, Vinh, Áilóng-hà, Yên-lý, Thakhek hay là Napé

SÁP MỠ Ba

PACHOD Frères & Cie LYON

GRANDS MAGASINS RÉUNIS

rue Paul-Bert, phố Đồng-Khánh và phố Rollandes

HANOI

Bán rao hàng ở gian hàng bán vị ăn

Từ ngày thứ hai 16 đến ngày chủ-nhật 22 Février 1925

Arôme Maggi.	Một lọ số 3 :	7 fr. 25
Dầu O li-va Guiot, thượng hạng. . .	Một lít :	12 fr. 00
Bột bánh Savoie làm bằng trứng tươi Hiệu La lune.	Một gói 250 gr. :	2 fr. 00
Nấm Gabriel.	Một phần chia tư hộp :	3 fr. 50
Cá harengs ngâm rượu vang trắng Bouclet. .	Nửa hộp :	4 fr. 50
Pâté foie gras, Hiệu Joubes	Một hộp hai người :	8 fr. 25
Quả cerises ngâm Champagne Mère Moreaux.	Một lọ một lít :	20 fr. 00
Eau gazeuse naturelle Prior. . . .	Rất tốt, nửa chai :	2 fr. 00
Rượu vang trắng Barsac Hiệu Calvet.	Một chai :	11 fr. 00

BOITE POSTALE N° 40

VỚI 20 QUAN, QUÝ KHÁCH CÓ THỂ KIẾM ĐƯỢC

500.000 quan

Muốn được thế, thì mua

Một cái vé PANAMA có rút số

Các mua phải nộp ngay 20 quan và trong 11 tháng mỗi tháng đóng 20 quan theo như các điều khoản sẽ trong luật (thư vậy mỗi ngày chỉ để ra mấy xu, số thể làm nên giàu có được).

Nộp tiền lần đầu được ngay gói đi và, chỉ mình mình có quyền số-nhiều, mà tất rất số nào cũng được đấy, như thế đã đóng hết tiền rồi vậy, nếu vé của mình trúng số được tính nguyên cả 16. Mỗi cái vé PANAMA thì nào cũng trúng một lô, giá tiền lớn từ 500.000 nhỏ đến một 4.000 quan, không có cũng được hoặc số 400 quan.

Thực là một cách đặt lãi chắc nhất và lợi nhất

Mỗi năm số tiền các lô có hơn ba triệu quan

CÁC LỘ NHƯ SAU NÀY :

126 lô	500.000 quan	253 lô	5.000 quan
127 lô	200.000 —	1.265 lô	2.000 —
253 lô	100.000 —	12.650 lô	1.000 —
253 lô	40.000 —	1.737.692 lô	400 —

Có vé được dự các cuộc rút số nhãi cho đến khi số vé của mình trúng thì thôi.

Mỗi lần rút số 16 nhãu được một cái số các 16 tháng số, mà không phải giảm lần. Mỗi lần có lần nhiều tiền được lĩnh hết. Các số giao cho người mua đúng với các vé thực sự, người mua vé lúc nào muốn xem cũng được, đúng như bản luật riêng ngày 12 Mars 1900. Bản luật ấy giữ kết mọi phần chắc-chắn cho người mua vé.

RÚT SỐ MỖI NĂM BỐN LẦN

Ngày 15 FÉVRIER, 15 MAI, 15 AOUT và 15 NOVEMBRE

Muốn dự các cuộc rút số thì gửi 20 quan đến nhà

BANQUE DE CRÉDIT COLONIAL, Rue Papère, MARSEILLE (France)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)